

ΟΤΑΝ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΑΣ ΒΟΗΘΑΕΙ

Στο πρώτο κείμενο που παρουσιάσαμε τις συζητήσεις μας για το κράτος, σκεφτήκαμε τη μόνιμη (λαϊκή αλλά και θεσμική) επωδό πως στην ελλάδα «δεν υπάρχει κράτος!». Ειδαμε εκεί πως, σε αντίθεση με τη μυθολογία αυτή, το ελληνικό κράτος όταν χρειάζεται –σε ζητήματα σχετικά με σύνορα, μειονότητες, επεκτατική πολιτική, εσωτερικούς και εξωτερικούς εχθρούς– υπάρχει και παρα-υπάρχει. Εκθέσαμε με λίγα λόγια αυτό που λέμε «συνέχεια του κράτους». Στο δεύτερο κείμενο εκθέσαμε σκέψεις γύρω από τις φαινομενικές ή μη αντιπαλότητες που αναδύονται κατά καιρούς γύρω από τις διάφορες φράξεις, κοινωνικές και πολιτικές, που αποτελούν αυτό που λέμε σήμερα ελληνικό κράτος, π.χ. τις κατά καιρούς «διαμάχες» μεταξύ κράτους και εκκλησίας. Είπαμε εκεί πως το κράτος δεν είναι κάτι τόσο διαφορετικό και απόδικο από τον εκκλησιαστικό μηχανισμό μιας και ο τελευταίος έχει πάιξει σημαντικό ρόλο ιστορικά –υλικά και ιδεολογικά– γύρω από το στήσιμο του κράτους στο οποίο ζούμε. Το κράτος είναι η ιστορία του με αυτή την έννοια και η θεσμική εγγραφή των σχέσεων των επιμέρους ομάδων συμφέροντων (του). Στο τρίτο αυτό κείμενο εδώ –επιμένοντας με εμπειρικά αλλά και ιστορικά εργαλεία– ασχολούμαστε με το απλόχερο, φιλόξενο και καλοκάγαθο κράτος. Μιλάμε για τη στιγμή που η σοσιαλδημοκρατία –ή έστω ένα είδος σοσιαλφασισμού, δεδομένων των καιρών– αναλαμβάνει δράση. Θα ακολουθήσει ένα τελευταίο κείμενο στο επόμενο τεύχος που θα προσπαθήσουμε να μιλήσουμε για εμάς, τους απέναντι από το κράτος.

Ο προβληματισμός για αυτό το κείμενο είναι κεντρικός για τη συζήτηση περί κράτους μιας και η συζήτηση ξεκίνησε τον καιρό της εκλογής του Σύριζα και των ΑνΕλ στην κυβέρνηση και τους αλλαγμούς ευτυχίας που ακολούθησαν την εκλογή αυτή από σχεδόν κάθε πολιτικό υποκείμενο, φανερά ή μη. Έπρεπε να συζητήσουμε για αυτή την πλευρά του κράτους, τη λεγόμενη «αριστερά του κράτους», την κριτική της οποίας είχαμε αφήσει σε παλιότερες εποχές στην κατηγορία περί 'ρεφορμιστικής αριστεράς'. Η κριτική στην αριστερά, με αυτή την έννοια, αναγάπτων και περιοριζόταν στην κριτική των διαμεσολαβήσεων. Τα συζητήσαμε ξανά αυτά τα βασικά και αρανιασμένα. Θυμηθήκαμε πως η λειτουργία των διαμεσολαβήσεων μας ενοχλεί καθώς το να δέχεσαι μια διαμεσολάβηση σημαίνει να αποδέχεσαι να μπαίνεις ουσιαστικά σε ένα επίπεδο διολόγου με το κράτος, όπου το κάθε κοινωνικό υποκείμενο οργανώνεται σαν κοινωνική ομάδα συμφέροντων και διαπραγματεύεται. Είχαμε υπόψη από παλιά τέτοιες διαπραγματεύσεις, τη λειτουργία της «πίεσης» προς το κράτος ή έστω της μικρο-συνδιαλλαγής μέσω των ανθρώπων που «φύτευε» το κράτος κοντά στις πολιτικές οργανώσεις, τους κάθε λογής αποκλεισμένους και, βέβαια, τους χώρους δουλειάς. Ήταν οι γνωστοί μεταναστο-λόγοι, κάποιες ΜΚΟ (υπόρχαν και παλιά!), ένας-δυο που ήταν υπεύθυνοι για τους Ρομά και φυσικά οι συνδικαλιστές. Αυτοί οι άνθρωποι και αυτές οι οργανώσεις ενσάρκωνταν τα κανάλια επικοινωνίας με τους κάθε λογής Άλλους, όταν αυτοί θέλαν «κάτι»· ή, έστω κι αν δεν θέλανε, τα «μακριά χέρια του κράτους» μπορούσαν να

τους πείσουν ότι όλο και κάτι θέλουν. Οι διαμεσολαβήσεις αυτές ήταν και είναι το κλασικό παιχνίδι ύπαρξης της αριστεράς. Και ως τέτοιες ήταν καλοδεχούμενες. Στον αντι-κρατικό χώρο στον οποίο ανήκαμε, από την άλλη, προκαλούσαν μια μεγάλη αρμανία. Πρώτον, γιατί αυτός ο χώρος ένιωθε λίγος απέναντι σε αυτά που η αριστερά (του κράτους!) μπορούσε να προσφέρει σε υλικό επίπεδο (π.χ. εξασφάλιση δουλειάς, εξασφάλιση κάποιων ψίχουλων σε κάποιον αγώνα ή βέβαια εξασφάλιση ενός καλού δικηγόρου). Δεύτερον, γιατί αυτός ο χώρος έκανε χρήση που και που αυτών που η αριστερά πρόσφερε. Φυσικά, κατά τα άλλα, η ιδεολογία συνέχιζε να σαρώνει τα μυαλά όλων.

Είναι ενδεικτικό το παράδειγμα της πρόσφατης απεργίας πείνας των 300 μεταναστών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη το 2011. Ο αγώνας των μεταναστών από νωρίς –είτε από αγαθές προθέσεις είτε από οργανωτικά λάθη και αντιλήψεις– πέρασε κάτω από τις φτερούγες της αριστερής εκπροσώπησης. Οι αριστερές οργανώσεις φρόντιζαν να διευκολύνουν τη συνομιλία με το κράτος. Οργάνωσαν τα μέσα της απεργίας πείνας κατά το πώς το ήθελαν, την εκπροσώπησαν στα ΜΜΕ, πίεσαν υποτίθεται το κράτος –που, πάλι υποτίθεται, ήταν κάτι άλλο από αυτές– και στην ουσία οδήγησαν τους 300 μετανάστες να κλείσουν μια συμφωνία με το κράτος, μια συμφωνία-ψίχουλα, η οποία ούτε καν αυτή δεν τηρήθηκε, με αποτέλεσμα οι περισσότεροι από τους 300 στη συνέχεια να βρεθούν και πάλι χωρίς χαρτιά και σύντομα εκτός χώρας. Παραδόξως, όμως, η αριστερά πανηγύρισε τη μεγάλη νίκη του κινήματος... Όλοι και όλες γνωρίζουν ότι βοήθησαν! Και αφού τότε βοήθησαν, έτοις θα βοηθούσαν και τώρα. Γ' αυτό φαίνεται έπιασαν δουλειά ενδεχομένως δεκάδες μικρο- και μεγαλο-στελέχη της κρατικής αλλά και αντι-κρατικής αριστεράς κατά την περίοδο πριν την εκλογή του σύριζα, καθώς και διάφορες ανένταχτες μορφές των γραμμάτων και της πολιτικής. Αυτή η δουλειά ήταν αφανής, μακριά από θεαματικές διαδικασίες και παρεμβάσεις. Στους χώρους εργασίας και στα καφενεία. Στα τσατρούματα και στους τοίχους των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Ήταν η δουλειά εκείνη που στόχο είχε να μην ασκείται κριτική στο ΣΥΡΙΖΑ, να πειστούν τα κριτικά πνεύματα για την αναγκαιότητα του να βγει αριστερή κυβέρνηση, αν όχι για εμάς, για τους μετανάστες, γιατί, «ποιός θα τους δώσει χαρτιά;» Ποιος θα τους τάσσει; Νιώθαμε, συχνά, εγκλωβισμένοι στο παράδοξο να μας

κάνουν κίρυγμα για την αναγκαιότητα της αριστερής κυβέρνησης τόσο διάφοροι περιπλανώμενοι διανοούμενοι όσο και άλλες φιγούρες με κάποια επιρροή. Αναρχικών καταβολών ή και διεθνιστικών, πλην όμως, στυγγά «ρεαλιστές» την ύστατη στιγμή.

Έτσι, έξι χρόνια μετά την επιτυχία του 2011, την προεκλογική καμπάνια του 2012 και του 2015 αλλά και μετά το δημοψήφισμα του 2015, οι διαμεσολαβήσεις είναι απλά λίγο πιο αστείες ή και τραγικές. Οι τότε αριστερές οργανώσεις –ενώ πρακτικά υπέστησαν μια μίνι αφαίμαξη ώστε κάποια μέλη τους να στελεχώσουν την κυβέρνηση– σήμερα συνεχίζουν γελοιωδώς να το παίζουν 'μαχητική αντιπολίτευση'. Τα μικρο- και μεγαλο-στελέχη δεν γνωρίζουμε πόσους μετανάστες έσωσαν αλλά σίγουρα σώθηκαν τα ίδια από το λεγόμενο και ως 'φαινόμενο της ανεργίας' χάρη στους μετανάστες. Μιλάμε για τις ΜΚΟ. Η διπλή συγκυρία της «κρίσης» στο εσωτερικό και του πολέμου στη Συρία δεν μπόρεσε παρά να γίνει το τέλειο αντικείμενο εκμετάλλευσης από το αριστερο-ακροδεξιό μας κράτος. Λόγω της ανεργίας οι ΜΚΟ αποτελούν σήμερα τη σχετικά μαζική σανίδα σωτηρίας προς την εργασία και ταυτόχρονα οι μετανάστες από τη Συρία και όλες χώρες έχουν αναδειχθεί σε φλέβα χρυσού για τους έλληνες και το κράτος τους. Δεν χρειάζεται να πούμε ότι με το πλασάρισμα αυτής της λεγόμενης μεταναστευτικής πολιτικής ως «αντιρατσιστική», το θύμα της υπόθεσης –πλην των μεταναστών προφανώς που εγκλείστηκαν σε στρατόπεδα κράτους– είναι και ο ίδιος ο αντιρατσισμός, ο οποίος έχει πλέον ταυτιστεί με τον εθελοντισμό, τον βραχύπονο ακτιβισμό και μια γενική πολιτική της «κουβέρτας»... Να βοηθάμε δηλαδή! Όπως και το κράτος μας! Όπως προσφάτως κατέδειχε και ο υπουργός Μουζάλας, παρέα με τον πρωθυπουργό, σε κοινή επίσκεψη που έκαναν μετά τη πρωτοχρονία στα προσφυγόπουλα. "Ο πατριωτισμός της αλληλεγγύης" έχει γι' αυτούς μια καθόλου αμελτέα διάσταση. Θα κάνει τα προσφυγόπουλα που θα φύγουν τους καλύτερους πρέσβεις της ελλάδας στο εξωτερικό. Κάτι σαν τον Αντετοκούνημπο. Όταν το ελληνικό κράτος μυριστεί συμφέρον ο ξένος μπορεί να "ελληνοποιηθεί", μπορεί να γίνει ο "καλύτερος έλληνας". Όταν πρόκειται να τον διώξει εκτός ελληνικής επικράτειας. Άλλα πέρα από το γλείψιμο που χαρακτηρίζει τον όψιμο, κρατικό αντιρατσισμό και το οποίο γιορτάζεται κάθε βράδυ στη τηλεόραση (για να γιορτάζει κάθε ελληνική οικογένεια το φιλότιμο της προσφοράς της), υπάρχει και η βαρετή, τεχνοκρατική πραγματικότητα, όπου οι ΜΚΟ διαχειρίζονται τεράστια ποσά τόσο για τη διαχείριση κρίσεων, για υποδομές για τα εξωτερικά σύνορα, αλλά και για την ενσωμάτωση - στέγαση κτλ. Είναι σημαντικό να κατανοηθεί πως χωρίς το υποκείμενο "πρόσφυγας" μια τεράστια αλυσίδα υλικών συμφερόντων, ρόλων, θέσεων εργασίας, οικονομικών κύκλων, είναι άνευ αιτίας και αντικειμένου. Λέμε κάτι τέτοιο διαβάζοντας πλέον δημοσιεύματα στο BHMA και αλλού πως ο μεγάλος ωφελούμενος από τα χρήματα που μοιράστηκαν για τους πρόσφυγες δεν είναι άλλος από το Υπουργείο Άμυνας!¹

Πάνω σε αυτό το κοινό συμφέρον –που μιλιέται μάλιστα και με την ίδια γλώσσα– η κρατικοποίηση της κοινωνίας συνεχίζεται με άλλα μέσα. Λαός και κράτος κινούνται προς την ίδια κατεύθυνση, λαός και κράτος μιλάνε την ίδια γλώσσα. Πάνω στο τοπίο του λεγόμενου «προσφυγικού» –συνήθως έτσι αναφέρεται– φαίνεται σήμερα να έχει βρεθεί μια νέα οργανωτική φόρμουλα που πολίτες και κράτος δίνουν τα χέρια. Αυτό είναι το μεγάλο μας πρόβλημα με διαμεσολαβήσεις κράτους-κοινωνικού σώματος, τύπου Μ.Κ.Ο. Οι Μ.Κ.Ο. βέβαια δίνουν δουλειές –σαν καλά αφεντικά– και η ανάγκη για δουλειά,

βέβαια, συνεχίζει να υπάρχει. Υπάρχει μάλιστα όλο και μεγαλύτερο. Το κείμενο αυτό δεν απευθύνεται σε όποιον δεν έχει ιθικό πρόβλημα να συμμετάσχει στη διαχείριση του μεταναστευτικού πληθυσμού –εντός ή εκτός στρατοπέδων κράτησης. Το κείμενο αυτό «δεν τη λέει» σε αυτούς που πιάνουν δουλειά στις Μ.Κ.Ο. Άλλα απευθύνεται σε όλους αυτούς που βλέπουν πως οι Μ.Κ.Ο. αποτελούν έναν κόμβο της αλυσίδας «βιοθέτιας» προς τους μετανάστες. Το ακριβώς αντίθετο ισχύει. Αν δεν υπήρχε το κυνήγι μεταναστών ανά την Ευρώπη, δεν θα υπήρχαν «προσφυγικές» Μ.Κ.Ο. στην έκταση και το ρόλο που απολαμβάνουν σήμερα. Οπότε η δουλίτσα αυτών των επιχειρήσεων έχει μία και μοναδική προϋπόθεση: τη συνέχιση του κυνηγού των μεταναστών ανά την Ευρώπη. Για να μη μιλήσουμε για τον πόλεμο όπου λίγο πολύ οι Μ.Κ.Ο αποτελούν οργανικό κορμάτι του, αίτιο και αποτέλεσμα του πολέμου ταυτόχρονα, που διεξάγουν τα ίδια τα κράτη των οποίων οι πολίτες "προσφέρουν" (αλλά και λαμβάνουν) "απλόχερα". Τέλος, το κείμενο αυτό απευθύνεται σε όσους ενδιαφέρονται για το τι δουλειά ρίκνουν οι Μ.Κ.Ο. και μαζί μ' αυτές οι φιλάνθρωποι σε επίπεδο ιδεολογικής σπουνδάς («μα, βοηθάμε τους κακόμοιρους!»): ένα πεδίο στο οποίο ρίχνονται ακατάπαυστα τόνοι βλακείας αλλά βλακείας τέτοιας που αφήνει τον όλο κύκλο των κρατικών δουλειών άθικτο – από την οργάνωση και την πραγμάτωση ενάς πολέμου μέχρι το υλικό, ηθικό, ψυχικό ξεπάστρεμα των θυμάτων του ανά τη γη. Το κείμενο αυτό δεν απευθύνεται στα δυτικά και ελληνικά καθάρματα που δεν έχουν τέτοιες ανησυχίες. Γιατί, δεν λέμε, καλή και η δουλίτσα του καθενός, αλλά σημαντικότερες είναι οι ζωές των ξεριζωμένων και των κυνηγημένων, κατά την ταπεινή μας γνώμη.

Ταυτόχρονα πρέπει να κάνουμε την εξής παραδοχή. Η επέλαση του εθνικού-στρατιωτικού ζόφου σε παγκόσμιο και τοπικό επίπεδο και τα από καιρό ξεπλύσματα της επίσημης αριστεράς, πόσο μάλλον της υποστήριξης κάποιων μακρινών ουτοπιών,² έχουν ευνοήσει τη συνθήκη του να λησμονούμε τη μεγαλύτερη εικόνα, μια εικόνα όμως απαραίτητη αν θέλουμε να διασώσουμε κομμάτι της λογικής μας και της αξιοπρέπειάς μας. Τι πρόβλημα υπάρχει λοιπόν με το τοπίο της κρατικά οργανωμένης φιλανθρωπίας;

α) Το φιλελεύθερο πλαίσιο ως σώμα ιδεών και ως πλαίσιο διακυβέρνησης.

Καταρχήν, η φράση "κρατικά οργανωμένης φιλανθρωπίας" παραπέμπει σε κάτι αντιθετικό προς την ελεύθερη ατομική βούληση, αλλά μόνο εάν εννοήσουμε τον φιλελεύθερισμό ως ένα σώμα ιδεών εχθρικό προς της ιδέες του κεντρικού κρατικού σχεδιασμού. Ουστόσο λέγοντας "κρατικού" εδώ, δεν εννοούμε κάτι μονοσήματα κεντρικό: πράγματα, αν κατανοήσουμε το κράτος έτοι –δηλαδή όχι απλά σαν τον πρωθυπουργό και την παρέα του– το κέντρο βάρους μετατοπίζεται και διαμορφάζεται στο πλήθος των σχέσεων που υπάγονται υπό τον έλεγχο του. Όλες αυτές οι σχέσεις είναι κοινωνικές υπό κρατική μεσολάβηση. Μια βασική λειτουργία της κοινωνίας υπό διαρκή κρατική ρύθμιση –όπως είναι σήμερα η πραγματικότητα– είναι η ρύθμιση της σχέσης της κοινωνίας με αυτούς που περισσεύουν από αυτήν. Αυτοί που περισσεύουν, λέγεται, έχουν δικαιώματα και στο βαθμό που έχουν

¹ "Πώς μοιράστηκαν τα χρήματα για το Προσφυγικό. Μακράν το πιο ευνοημένο το υπουργείο Άμυνας", Το BHMA, 31/12/2016, Μποζανίνου Τάνια.

² "Έκρηξη των στρατιωτικών δαπανών σε κάθε γωνιά της γης", Το BHMA, 20-01-2017, Καψύλης Αλέξανδρος.

φωνή, τα αρθρώνουν σε αιτίματα, ή τα αρθρώνουν άλλοι για αυτούς (αν είναι πολύ περισσευούμενοι και δεν μιλάνε καν την ίδια γλώσσα). Ο έλεγχος και η υπαγωγή παράγουν τη διαφορά και προκαλούν την έκρηξη των ταυτοτήτων. Εάν ισχύει η θεωρία πως οι άνθρωποι κινούνται με βάση το συμφέρον τους, κάθε κοινωνική ομάδα το αίτημα της οποίας θα τύγχανε αναγνώρισης και ικανοποίησης, δε θα σκεφτόταν να θέσει υπό αμφισβήτηση την κρατικά οργανωμένη κυριαρχία. Από την άλλη, το κράτος έχει να διαχειρίστει πληθυσμούς και σε αυτό τον υπολογισμό βλέπει έναν ελληνικό πληθυσμό 99.7% και διάφορους “αλλοδαπούς” πληθυσμούς. Το στοίχημα του κράτους, για να δουλέψει καλά, είναι να μειώσει το κόστος της διαχείρισης και να μεγιστοποιήσει τα αφέλη. Νέες ελευθερίες δίνονται σε αυτούς που τις χρειάζονται, αρκεί να παράγονται νέοι αποκλεισμοί.³

3 Η λογική του «μοιράζω ελευθερίες παράγοντας αποκλεισμούς» είχε εκτεθεί και σε ένα παλιότερο κείμενο του terminal119 γύρω από τον τότε νόμο για την θαγένεια. Σε πολλά θυμίζει το σήμερα θεωρούμε. «Μέρες Σοσιαλισμού. Ενώ ο ρατσισμός διαχέεται σε μεγαλύτερα κοινωνικά στρώματα και κάποιες τάσεις από αυτά αποφασίζουν να περάσουν στην πράξη αλλού ‘απελευθερώνοντας’ γειτονές, όπως αυτές του Αγίου Παντελεήμονα και αλλού αποπειρώμενες να κάινε μετανάστες, όπως στη Σπάρτη, το μότο για την ανυπαρξία του ρατσισμού στην ελλάδα συνεχίζεται. Μια σειρά ανθρώπων από αυτούς που ήταν έτοιμοι να... καταγγέλουν το σύστημα, καλοβολεμένοι πλέον στις νέες θέσεις τους ως σύμβουλοι υπουργών και υφουργών γλείφουν εκεί που ξέρναν και αναλαμβάνουν θέσεις προπαγανδιστών του καθετώτας. Σαν κομμάτι της τακτικής συνάνεσης που έριζε η νέα ‘σοσιαλιστική’ κυβέρνηση στο τραπέζι είναι και η προσθήση των μεταναστών μέσα από τα ψίχουλα του νόμου για την θαγένεια υπό τον οποίο ορισμένοι μετανάστες επιτέλους νομιμοποιούνται ενώ η σημαντικότερη ρύθμιση που πρωθείται είναι πως τα παιδιά των μεταναστών που γεννιούνται στην ελλάδα θα αποκτούν την ελληνική θαγένεια. Αςζει να σημειωθεί, επιπλέον, ότι και το ίδιο το νομοσχέδιο, δύο προβληματικό και αν ήταν, κουτσουρέυτηκε ακόμη παραπάνω μέχρι να κατατεθεί. Η έμφαση στον όρο «νόμυμα» ενισχύθηκε και κατέληξε να περιλαμβάνει πάρα πολλούς (ισως και κυρίως) ομογενείς, κάτι που καταργεί την όποια έτωτα και υπόρρητη πρόθεση να προβληματοποιεί το «δίκαιο του αιματού» ή να αναδειχθεί το «κρεμαναστευτικό» ως κάτι αυτούτοι και όχι ως ένα γραφειοκρατικό ζήτημα περί «θαγένεια». [...] Στο διά ταύτα και για τους παραπάνω λόγους, μια ριζοσπαστική πολιτική θα προϋπόθετε κανές μας να μην καταναλώσει ενέργεια και χρόνο για να υποστηρίξει αυτό το νομοσχέδιο αλλά αντιθέτως να οδύνει τον ανταγωνισμό εναντίον της πολιτικής που κάνει όλο και περισσότερο πάγια τη διάλυση μεταξύ απόμον α', β', γ' κατηγορίας καθώς ίσως και των «ανύπαρκτων» ως υποκείμενα... (την καπνογρία 0). Ο ρατσισμός του ελληνικού κράτους και της ελληνικής κοινωνίας δεν αντιμετωπίζονται με αυτό το νόμο, όπως και με κανένα νόμο. Ο ίδιος ο έλεγχος της μετανάστευσης που αποπειρώνται να επιτύχουν με το νόμο αυτό είναι ο ίδιος ένα ρατσιστικό μέτρο. Δεν είναι η εποχή που θα σταθύμει δίπλα σε αυτούς που οργανώνουν το μέλλον των πληθυσμών με βάσει εθνικά, φυλετικά κριτήρια.» στο «Γιατί όλοι μας γουστάρουμε να μισούμε τον Καρατζαφέρο...» Terminal 119 για την κοινωνική και ατομική αυτονομία. Μάρτης 2010.

4 Βλέπε πάνω σε αυτό το θέμα και 'ΜΚΟ: Βήματα και Μέθοδος για την Κατανόηση τους', αντίfa, πόλεμος ενάντια στο φόβο, τχ. 54, 12/2016.

Ο τρόπος που έχει να το κάνει αυτό είναι να εμπλέξει την κοινωνία, να στηριχθεί στην ελεύθερη βούληση των υποκειμένων· του κοινωνικού επιστήμονα για παράδειγμα στην περίπτωση του «προσφυγικού», να επιλέξει ανάμεσα στην κολασμένη ανεργία και τη συνεισφορά, στη διαχείριση ενός τόσο σημαντικού ζητήματος, πρωτίστως ανθρωπιστικού... Στηρίζεται στις ΜΚΟ, σε πρωτοβουλίες δηλαδή συγκεκριμένων δρώντων στην “κοινωνία των πολιτών”. Εάν οι πρωτοβουλίες δεν αναλογούν στα στάνταρ που τέθηκαν (π.χ. προβλεπόμενο κόστος για πολιτικές ενσωμάτωσης...) και στις προσφυγικές ομάδες δημιουργούνται νέα προβλήματα, υπάρχουν και άλλοι ειδικοί να τα φροντίσουν με το αντίστοιχο κόστος. Αν το κράτος από την άλλη, είκε το ίδιο να διαχειρίστει με όρους κόστους-κέρδους και επέλεγε να ενσωματώσει πλήρως και ισότιμα όλους τους προσφυγικούς πληθυσμούς, τότε θα ξεσήκωνε το αίσθημα ομοιογένειας της κοινωνίας και θα αύξανε το κόστος της διαχείρισης κοινωνικής αναταραχής. Με τις ΜΚΟ είναι σαν να εξουσιοδοτεί

το κράτος την κοινωνία να αυτο-ρυθμιστεί με τρόπο που δεν διακινδυνεύει το κράτος ενώ, παράλληλα, αναπαράγεται η κυριαρχία της ομάδας που εκπροσωπεί και εκπροσωπείται από το ίδιο. Το μυστικό του φιλελεύθερου πλαισίου δεν είναι λοιπόν ότι κάποιοι εκπροσωπούνται από τον πληθυσμό σε ομάδες κοινωνικών συμφέροντων που αιτούνται το α' ή το β' αλλά ότι ο πληθυσμός έχει winners και losers. Το παιχνίδι της προσφοράς και της ζήτησης είναι δεδομένο εφόσον υπάρχει κράτος ή ομάδες οργανωμένες με βάση τα συμφέροντά τους και ένα κράτος απέναντι ή δίπλα τους, όπως θέλει να το δει κανείς. Ωστόσο, μέσα σε αυτό το πλαίσιο κάποιοι πάντα χάνουν είτε γιατί δεν είναι οργανωμένοι όπως άλλοι, είτε γιατί δεν έχουν καν το δικαίωμα αυτοπροσδιορισμού, εκπροσώπησης και άλλων τέτοιων προνομίων που φέρουν οι έχοντες το μπλε χαρτί. Στην παγκόσμια εποχή της ανόδου των φασισμών, της στρατιωτικοποίησης όλο και περισσότερων ζωνών του πλανήτη και της πολεμικής έντασης που μοιάζει κάθε τρεις και λίγο έτοιμη να ξεσπάσει, οι απόκληροι αυτοί βρίσκονται ακόμα πιο χαμολά στον πάτο. Τα όρια στενεύουν. Τα δυτικά υποκείμενα μπορεί να μην είναι ικανά ακόμη να πολεμήσουν με όρους Α' και Β' Παγκόσμιου Πολέμου αλλά σίγουρα δεν έχουν, και ίσως δεν θα είχαν ούτως ή άλλως, καμία διάθεση να σταθούν δίπλα σε αυτούς τους απόκληρους με όρους ανατροπής των κρατικών παιχνιδιών. Αφενός είναι στριμωγμένα σε μια ιστορική συνθήκη που το κράτος πρόνοιας αποτελεί προϊστορία και τους χαρογελά πια καθημερινά ένα κράτος ασφάλειας, σε μια ζωήν εν γένει ανασφαλή, αφετέρου ρημάζουν ότι, βρουν μπροστά τους με άξονα τον γιγαντωμένο εθνικισμό και ρατσισμό τους. Οι Μ.Κ.Ο. αποτελούν σε αυτό τον ζηφερό κύκλο μια μορφή διαμεσολάβησης πλήρως ενταγμένη στους τρόπους οργάνωσης του πιο σκληρού εταιρικού μάνατζμεντ, χωρίς να έχουν καν την υποχρέωση με βάση το καταστατικό τους να διεκδικήσουν π.χ. καλύτερες συμβάσεις, όπως έκαναν (ή υποτίθεται έκαναν) κάποτε τα συνδικάτα, και τρέφονται από τις εκάστοτε «κρίσεις», ανθρωπιστικές, οικολογικές ή άλλες, πουλώντας ευαισθησία. Αυτός είναι ο κόμπος που έχει εφαρμόσει κουτί πάνω στην περίπτωση του «προσφυγικού» σήμερα. Είτε επιχειρηματολογεί κανείς ότι οι έλληνες είναι φιλόξενοι, είτε ότι οι ζένοι δεν είναι χωράνε στην ελλάδα, ο εθνικισμός αποτελεί την ιδεολογία που σαρώνει. Είτε ισχυρίζεται κανείς ότι βοηθάει τους ζένους, είτε ισχυρίζεται πως το κάνει για τα χρήματα, είναι ο κρατικός φιλελεύθερισμός που θριαμβεύει. Τα λόγια, εν ολίγοις, είναι ανούσια. Έχουν κατασκευαστεί σαν λόγια πολύ παλιότερα από τα υποκείμενα που σήμερα τα εκφράζουν.⁴

Σούσα/Ελλάδα

β) Το φιλελεύθερο πλαίσιο ως ατομική στρατηγική.

Κανέις δεν βοηθάει γιατί κανέις δεν μπορεί να βοηθήσει ατομικά. Σίγουρα υπάρχουν τρανταχτά παραδείγματα μιας ειλικρινούς συμπαράστασης σε κρίσιμες στιγμές της ιστορίας διάφορων μειονοτήτων σε όλο τον πλανήτη· σαν κι αυτά που ο κινηματογράφος ενδιαφέρεται να αξιοποιήσει εδραιώνοντας μια λογική ότι τα άτομα κάνουν τη διαφορά, εμπεδώνοντας το φιλελεύθερο πλαίσιο ανάγνωσης της πραγματικότητας. Αυτό που δεν είναι, όμως, μια λεπτομέρεια σε όλες αυτές τις ιστορίες για τις οποίες έχουμε διαβάσει, έχουμε παρακολουθήσει ή μας έχουν μεταδοθεί, είναι ότι η πλειοψηφία των όποιων (εν δυνάμει) θυμάτων βρέθηκε στη θέση που βρέθηκε, όχι μονάχα ή κυρίως από ατομική πρωτοβουλία, αλλά μέσα από συλλογικούς σχεδιασμούς και πάθη. Λαϊκή κοινότητα, γερμανικό εθνικοσοσιαλιστικό κράτος, η δωδεκαετής βασιλεία του τρίτου ράιχ, είναι κάποια από τα ονόματα που πήρε αυτό για το οποίο μιλάμε στην περίπτωση των εβραίων που οδηγήθηκαν στην εξόντωση. Έχει κατανήσει ντροπή πια να μιλάει κανέις για αυτά τα πράγματα, επικαλούμενος τη μεγαλύτερη εικόνα να εναντίον της μικρότερης. Το γεγονός ότι ένας αριστερός κοινωνικός επιστήμονας επαπειλείται με την ανεργία και άρα εκβιάζεται να πιάσει δουλειά στο κέντρο κράτησης μεταναστών δεν μας κάνει να σκεφτούμε ότι και ένας δεξιός σεκουιριτάς απειλείται από την ανεργία και ότι και για αυτόν υπάρχει βέβαια αντίστοιχα μια θέση στο ίδιο κέντρο κράτησης. Οι στοιχειώδεις γνώσεις περί του κλασικού καταμερισμού εργασίας, εδώ στην περίπτωση αυτή, ενός εξόχως εθνο-φυλετικού καταμερισμού εργασίας, πάνε στα σκουπίδια. Ο ορίζοντας παραμένει στενά ατομικός. Η επίκληση του επιχειρήματος πως από τον πόλεμο και τους βομβαρδισμούς μέχρι την οργάνωση των στρατοπέδων και τις ΜΚΟ μεσολαβεί ο ένας και ο αυτός κύκλος οικονομικών εργασιών αντιμετωπίζεται κακύποπτα ως αρκετά αθεμελώτη σκέψη, ίσως γιατί κανέις δεν κάθεται να μετρήσει τις βόμβες στη συρία αλλά αγχώνεται κυρίως με το μέτρημα των αναχιοπίτων πτυχίων στην ελλάδα. Εντάξει, δεν θα καταφύγουμε στον ντεμοντέ Μαρξ. Άλλα ακόμα και εκείνος ο καπημένος ο Φουκώ των οποίο επικαλούνταν όλοι όσοι ήθελαν να δηλώσουν αριστερό στο ελληνικό πανεπιστήμιο τις δεκαετίες του '90 και του 2000, για βιοπολιτική διαχείριση πληθυσμών μιλούσε ο έρμος. Σε πείσμα όμως της πλήρους αδιαλλαξίας για μια σοβαρή επίθεση στο ελληνικό κράτος και τον ελληνικό ρατσισμό, προβάλλεται το επιχείρημα ότι «τι κάνει ο καθένας μόνος του, στο εδώ και τώρα, έχει σημασία». Αυτή είναι η απώτα συναίσθηματική - εκβίαση, δείχνοντας πως έμειναν στη σκέψη των πολιτικοποιημένων κάποια από τα χειρότερα σημάδια σκέψης του κάποτε κινήματος: το υλικό, το συναισθηματικό, το εδώ και τώρα, σαν ένας κακοχωνεμένος λόγος του '68 και της χριστιανικής εκκλησίας στην υπηρεσία των ΜΚΟ θριαμβεύει παντού. Ο αντιρατσισμός ως φιλανθρωπία ή έστω ως φιλοζωία, όπως δείχνουν οι της αντιφασιστικής ομάδας μεταναστών Café Morgenland λίγα χρόνια πριν...

#1 Από πού έρχονται οι ΜΚΟ;

Το 1971 ο μασίκιος ακτιβιστής και γιατρός Μπερνάρ Κουσανέρ συνιδρύει τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα, μια οργάνωση που κάνει το ντεμπούτο της στον πόλεμο της Μπιάφρα. Μόλις 8 χρόνια αργότερα η γαλλική ιντελιγέντια έχει ανακαλύψει τις φρίκες των γκουσλάγκ (με μια μικρή καθυστέρηση μερικών δεκαετιών) και ο Κουσανέρ, ενταγμένος πλέον στην νεοσυντριπτική τάση των «Νέων Φιλοσόφων», πρωταγωνιστεί σε μια ακόμα διάσπαση. Κατηγορεί τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα για ελλιπή αντι-κομμουνισμό και μεροληπτικά προς τα αριστερά καθεστώτα και με τους υποδομούς διασπασθέντες συνιδρύει τους Γιατρούς της Κόμαου. Από το 1988 μέχρι μερικά χρόνια έχει πάρει διάφορες κυβερνητικές θέσεις με πιο πρόσφατη το Υπουργείο Εξωτερικών επί Σαρκοζί. Για να μνη νομίζετε ότι το κόλπο με τους humanitarian υπουργούς το ανακάλυψε ο Συρίζα... Εδώ παραθέτουμε τη στιχομυθία από συνέντευξη του Κουσανέρ στον κακόβουλο δημοσιογράφο Χασάν Μεχντί με θέμα τον ανθρωπιστικό ιμπεριαλισμό.

Μεχντί Χασάν: Να σας θέσω το ερώτημα. Το 2017, αν ο ΜαρίνελΠιεν, ηγέτιδα του Εθνικού Μετώπου, εκλεγεί Πρόεδρος της Γαλλίας και ξεκινήσει διωγμούς κατά των Γαλλοεβραίων, των Γαλλοαλγερινών, των Γαλλομαροκινών, τότε το Ισραήλ ή η Αλγερία ή το Μαρόκο θα έχουν δικαίωμα να επέμβουν στην Γαλλία για να προστατέψουν αυτές τις μειονότητες;

Μπερνάρ Κουσανέρ: Θεωρώ ότι δεν θα χρειαστεί.

#2 Αλληλεγγύη χωρίς οφέλη

Από το 1980 μέχρι το 1991, 1.000.000 Κεντροαμερικανοί από το Ελ Σαλβαδόρ, τη Νικαράγουα και τη Γουατεμάλα διαφεύγουν στις Η.Π.Α. για να γλιτώσουν από αιματηρούς εμφυλίους. Στις Ηνωμένες Πολιτείες τους βαφτίζουν συλλήφθηντοι «οικονομικού» μετανάστες και τους καταδίκαζουν σε απέλαση και σίγουρο θάνατο. Ενδεικτικοί αριθμοί: το 1983 πήρε άσυλο ένας πρόσφυγας από την Γουατεμάλα, ενώ το ποσοστό ασύλου στους Κουβανούς διαχρονικά κυριαρχείται μεταξύ του 100% και του... 100%. Απέναντι σε αυτή την κρατική εκστρατεία οργανώθηκε το λεγόμενο Sanctuary Movement δηλαδή κίνημα για το άσυλο που ξεκίνησε από εκκλησίες Κουακέρων (να θυμίσουμε ότι διαχρονικά υπερεκπρωσώπουν στο αντιρατσιστικό κίνημα στις Η.Π.Α. η συγκεκριμένη σέχτα) αλλά σύντομα συσπειρώθηκαν μαζί τους και φοιτηπικές ομάδες, συναγωγές και άλλοι πολιτικοποιημένοι, με κύρια πρακτική να προσφέρουν στέγη σε πρόσφυγες και να τους «διακινούν» από τα σύνορα με το Μεξικό σε ποιασφαλείς περιοχές, όπως το Μπέρκλεϋ της Καλιφόρνια. Το αμερικανικό κράτος δεν έδωσε χρήματα σε όλους αυτούς τους αλληλέγγυους αλλά τους έσωσε σε δίκες, στην πιο διάσημη από τις οποίες 16 Αμερικανοί και Μεξικανοί δικάστηκαν με 71 κατηγορίες για «συνωμοσία και διακίνηση παράνομων μεταναστών». Οι 8 καταδικάστηκαν.

#3 Πόσο μας λείπει να μιλήσει κάποιος για τη δολοφονική τάξη αυτού του κράτους...

«Πιστεύουμε ότι τα καταπιεσμένα υποκείμενα, που ανακτούν τις δικές τους φωνές, έχοντας πλήρωρη ανεξαρτησία στην διαδικασία λήψης αποφάσεων, διαλύοντας την απομόνωση και την περιθωριοποίηση και κάνοντας το βήμα προς τον δημόσιο χώρο, μπορούν να ενδυναμωθούν τα ίδια. Είναι μια ενδυνάμωση που για πάρα πολύ καιρό επιφυλασσόταν για εκατοντάδες άτομα, ομάδες και κυβερνητικές ή μη-κυβερνητικές οργανώσεις. Μέσω αυτής της ενδυνάμωσης μπορεί να αναταραχτεί η δολοφονική τάξη αυτού του κράτους.» Απόσπασμα από τον «Κύκλο Δράσης του Αγώνα των Ανεξάρτητων Μη-Πολιτών», ομάδας ενεργής στις απεργίες πείνας και διαδιλλώσεις προσφύγων στην Γερμανία. Κάτι τέτοια γράφεις μάλλον όταν δεν είσαι στη φάση του ξεφτίλα που ζες συνθήκες στα στρατόπεδα των ξένων...⁵

⁵ Βλ. εδώ: <http://www.refugeetentaction.net/index.php?lang=en>

⁶ [Οκτώβριος 2010] Συνέντευξη της ομάδας μεταναστών Café Morgenland στο Ραδιόφωνο «ελεύθερος ραδιοφωνικός σύνδεσμος» (Freies Sender Kombinat) του Αμβούργου.

Τι να κάνουμε

«Αυτοοργάνωση σημαίνει για μας κάτι διαφορετικό: Να αρνηθούμε την είσοδο στον κλασικό κύκλο που έχουν φτιάξει περί των μειονοτήτων και να μιλήσουμε μια γλώσσα, που να τους δυσκολεύει να μας κατατάξουν σε κάποια μεταναστευτική ταυτότητα. Η ουσία μιας ιδιαίτερης μεταναστευτικής θέσης δεν καθορίζεται για μας από τον προσανατολισμό σε μια μη-γερμανική καταγωγή και προέλευση, αλλά από την εμφάνιση μας σαν μια ανάρμοστη γνώση και σαν ένα απροσάρμοστο όν. Δεν επιθυμούμε να δημιουργούμε συμπάθειες με το να διηγούμαστε ιστορίες για ξεριζωμένους ανθρώπους που παλεύουν για την αναγνώριση τους σε μια ξένη χώρα, αλλά προτιμάμε να εμφανίζομαστε σαν απρόσκιλτοι επισκέπτες, που γνωρίζουν περισσότερα για τους επισκεπτόμενους από ότι τους επιτρέπουν τα διάφορα παιδαγωγικά σχέδια ενσωμάτωσης. [...] Υπάρχουν προϋποθέσεις, κανόνες και αυστηρά πλαίσια μέσα στα οποία σου επιτρέπουν να κινηθείς. Ήταν αποδέχεσαι όλα αυτά και υποτάσσεσαι στις διαταγές τους, ή γίνεσαι ένα πρόβλημα για τον κοινωνικό θεραπευτή ή τον εισαγγελέα. Αυτό εφαρμόζεται σήμερα με επιτυχία. Φαίνεται και από την μετατροπή των εννοιών, π.χ. όταν αντί να συνεχίζουν να μας ονομάζουν «σκατοξένους», μας λένε τώρα «άνθρωποι με μεταναστευτικό φόντο». Αυτή η τάχα μου πολιτικά ορθή ονομασία, δεν επιφέρει μόνο την ανάγκη διαχωρισμού για τη γερμανική τάξη και κατηγοριοποίηση, δηλαδή 'διαλογή', αλλά σου ζητάνε ταυτόχρονα την καταγωγή σου και το που ανήκεις ως πρόβλημα, ώστε σύμφωνα με τις σημερινές κοινωνικο-ψυχολογικές γερμανικές απαιτήσεις να την τοποθετήσεις –όπως λέει αυτή η έννοια– στο φόντο...»⁶

Η στάση του να μην προβάλλουμε αιτήματα μπορεί να μας σώσει από αυτό το πλίθιο παιχνίδι, τόσο του να απέχουμε από οποιονδήποτε άμεσο ή έμμεσο διάλογο με τους ρατσιστές που στελεχώνουν το ελληνικό κράτος όσο και τους διαιμεσολαβητές του αλλά και τον λαό τους. Η αρνητική στάση πάνω στα ζητήματα αυτά –ενώ ενισχύουμε τους αγώνες των όποιων 'ξένων' που διεξάγονται από τη δική τους θέση στο ελληνικό σύμπαν, μια θέση μεγάλης απόστασης από τη δική μας– είναι η μόνη συνεπής αν κανείς θέλει να αντιπαλεύει τον ελληνικό ρατσισμό και όλα τα άλλα μέχρι την οριστική καταστροφή κάθε τι ελληνικού. Το προνόμιο που πρέπει να εκμεταλλευτούμε δεν είναι ότι μιλάμε την ίδια γλώσσα με τους διώκτες των μεταναστών αλλά ότι γνωρίζουμε τα αδύνατα σημεία τους καλύτερα από τον καθένα.

AntifaNegative, Ιανουάριος 2017. (acdc@espiriv.net)

